

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési bérlet a kifizetett felmondásig fennáll.
Reklamációk: előfizetési ügyben a kiadó hivatalához, hirdetési ügyben a nyomdához és szerkesztési ügyben a felelős szerkesztőhöz küldendők.
Kéziratok, melyek nem adatnak vissza, legkésőbb minden keddi napról hirdetés minden szerda) d. e. 10 óráig küldendők be kizárólag „Muravidék” (szerk. M. Sobota) címre.
Szerkesztő — tulajdonos
KÜHAR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön negyedévre 15 Din., félévre 30 Din., egész évre 60 Din. Minden más európai államban csak előre fizetve s legalább fél évre 40 Din., egész évre 80 Din. Amerika bármely államába csak egy évre és előre fizetve két (2) USA Dollár.
Hirdetési ár □ cm-ként: Szövegközt és nyitóról 1.25 Din., rendezés 0.75 Din., apróhirdetés 0.50 Din és az illeték; többszörinél engedmény. — Hirdetéseket kizárólag a „Prekmurska Tiskarna” veszi fel és számolja el.
Csek számla száma: 12980.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. március 29.

13. Szám.

Az európai revízió.

Mától számított egy esztendőn belül Európában oly fontos konferenciák fognak lefolyni, amelyekhez az eddigiek céljuk tekintetében nem is hasonlíthatók. Ezek a konferenciák lesznek hivatva arra, hogy megteremtsék a békét, amely mindenkit meg fog menteni az eddigi bajoktól. Hogy a konferenciák eredménnyel fognak végződni, azt vegyük biztosra! Hiszen telve vagyunk reménnyel, várakozással! Az ellenkezőt, az eredménytelenséget még elképzelni sem akarjuk, mert az annyira borzalmas lenne! A sok bajt, a nyomoruságot csakis a béke tudja eltüntetni, egy újabb háború nem; — az csak fokozná a szörnyűségeket!

Átment már a köztudatba, hogy a mostani béke csak látszólagos, mert a békeszerződések nem igazságosak, azért ezt a helyzetet továbbra fenntartani már nem lehet! Már maga Amerika is erre a felfogásra tért át, t. i. hogy a békeszerződéseket revideálni kell. A világ minden táján felgyülemlett az elégedetlenség, a sok panasz, a háborútól való félelem s mindez arra az utra tereli a népeket, hogy összefogva, közös erővel megteremtsék már egyszer a békét, amely nyugodt munkát s ezáltal rendes megélhetést biztosít.

A Népszövetségi paktum 19. §-a lehetővé teszi a békeszerződések revízióját, de egyelőre senkinek sincs kedve arra magánsan, hogy ennek a nagy kérdésnek a megoldásához hozzáfogjon, mert akkor olyan kapukat nyitana meg, amelyeken számtalan érdek, törekvés, ambíció, intrika özönlene be, hogy veszélybe dőlne még a legjobb kilátások is.

Különbben is a békeszerződések nem is kellene teljes egészükben revideálni, csak a legnagyobb sérelmeket kell orvosolni, amelyek legnagyobb részét a kisebbségek részéről merülnek fel. Nyilvánvaló, hogy minden aprócseprő érdek nem lehet tekintetbe venni. De amerikai mintára, az államok egyesülése alapján simán menne a kérdés megoldása. Az amerikai példa mutatja, hogy az a sok különféle nem-

zetiség, amely ott a világ minden részéből összesereglett, minő békességgel megfér egymás mellett, pedig az egész amerikai népszűesség egy óriási keverék.

Ámde ők nem keresik azt, hogy mi választja el az egyik népet a másiktól, nyelv, vallás, vagy más jelleg? De veszik azt, ami összekapcsolja az embereket, ami nekik a praktikus megélhetést biztosítja. Amerikában nem is választják el a népeket egymástól lehetetlen határok, meg vám vonalak, mint Európában! Ezt mindenki tudja, aki csak járt az Egyesült Államok területén.

S ha Európa revideálni akar, mert revideálni kell, — akkor

itt is ki kell alakulnia az összetartozandóság érzésének az államok között, tekintettel a helyes gazdasági érdekekre. A kisebbségi kérdéseket, ahol azok sérelmesek, el kell tüntetni, a rossz határokat kiigazítani, szóval minden ellentétet kiküszöbölni, — hogy *Páneurópa megalakulhasson*, — úgy, ahogyan az ideálisan van elképzelve.

De mindent egyetértve, csak igazságosan és békésen! Akkor megalakul az új Európa, a nyugodt Európa, a kenyér Európája, amelyet többé sohasem fognak háborús gondolatok fűteni.

A következő esztendő nagy esztendő lesz! P. M.

Az interparlamentáris unió kongresszusa Budapesten.

Az interparlamentáris unió május 20. án Budapesten tartja kongresszusát s ekkor az unióban tömörülő összes képviselők eljönnek Budapestre. A kongresszuson résztvevők között az európai államok igen neves politikusokkal fogják magukat képviseltetni. Lord Robert Cecil, aki a leszerelés kérdésében a legvégsőig exponálja magát, feltétlenül részt vesz a budapesti konferencián annál is inkább, mert itt vitatják meg többek között, a jövő esztendőben megtartandó leszerelési világkonferencia anyagát.

A franciák részéről is többen jönnek el Budapestre és köztük Hennessy szenátor is részt vesz. Az unió májusi kongresszusának kérdésével a Külügyi Társaság elnöki tanácsa foglalkozik, hogy miképpen és hogyan

történjék a budapesti kongresszus elhelyezése és fogadtatása. Az unió ülését a képviselőház üléstermében tartják meg, még pedig pünkösd vasárnapján. Az erre vonatkozó tárgyalásokat Pekár Gyula folytatja Almásy Lászlóval, a képviselőház elnökével, aki már eddig is határozottan megígérte, hogy kivételesen átengedi a képviselőház üléstermét az unió ülésének. Ez lesz az első eset, hogy a magyar képviselőház üléstermét ilyen célra engedik át. A kongresszus tagjai részére a kormányzó garden partit tart, a miniszterelnök pedig vacsorát ad. A kongresszus tagjait egyébként az ország különböző helyeire is elkauzolják és megismertetik velük Magyarország nevezetességeit.

Politikai hírek.

A kormány megkezdte a jövő évi költségvetés tárgyalását.

A pénzügyminiszter a földművelési és erdészeti miniszterrel egyetértésben elkészítette és kiadta a rendeletet, amely az 1930. augusztus 12. én megjelent forgalmi adótörvényre vonatkozik.

Csütörtökön délután három órakor fényes gyászpompával helyezték nyugalomra Rikalov Leonid tüzérségi őrnagyot a beográdi bombamerénylet áldozatát. A temetésen Öfelsége a király Veljkovics Velja tábornokkal képviseltette magát, aki koszorút is küldött a koporsóra a következő felirattal: „Rikalov Leonidnak, Alekszandar.” A végtisztességen nagyszámú polgárság és rengeteg katonatiszt vett részt. Sok beszédben mondtak végső Isten hozadékot a korán elhunyt katonatisztnek.

Konfliktus Musszolini és a Vatikán között. Tudva levő, hogy

dr. Bauer Antal zágreni hercegek imákat rendelt el az Olaszországban szülő szlovénekért. Ezért az olasz kormány lépéseket tett a Vatikánnal szemben a szlovének visszatérésére. A Vatikán megtagadta a Szent József napi imádságok beszüntetését s ez fasiszta körökben nagy elégedetlenséget okozott.

Lord Rothermere üzenete a magyaroknak. Lord Rothermere március 15. ére üzenetet küldött a magyar nemzetnek azzal a kéréssel, hogy azt a szabadság ünnepén Herceg Ferenc író, a revíziós liga elnöke a Petőfi szobránál olvassa fel. A lord annak a szilárd meggyőződésének ad kifejezést üzenetében, hogy a magyar nemzet megaláztatását már nem sokáig fogja tűrni. Figyelmezteti a magyarokat, hogy őrizték meg higgadt-ságukat és türelmüket az igazság beteljesedéséig.

Németországban napirenden vannak a politikai összetűzések. A minap egy kommunista képviselőt az utcán egy autobuszban lötte agyon három nemzeti szocialista.

Spanyolországban ítélték a legutolsó forradalom vezérére főlőtt. Sedilesa kapitányt halálra ítélte a katonai bíróság; négy vezető életfogytiglani kényszermunkára, a többi hetvenhét vádlottat pedig husz évi kolonialis munkára ítélték. Az ítélet még a legfőbb katonai hatóságnak jóvá kell hagynia. Remény van rá, hogy a király a halálraítelt kapitánynak meg fog kegyelmezni.

Franciaország némsokára köztársasági elnököt választ. Doumergue, a mostani elnök nem hajlandó újra elvállalni a jelölést. Így az eddigi tervek szerint Briand jelenlegi külügyminiszternek van legtöbb kilátása az elnöki méltóságra.

A francia köztársaság elnöke ellátogat Rómába, Viktor Emanuel olasz király pedig visszaadja a látogatást. Az olasz és francia flotta is kölcsönösen meglátogatja egymást. A francia flotta legközelebb látogatást tesz Spezlában, az olasz flotta pedig viszonzásképpen Tülnbába látogat el. Ezek a flottalátogatások pecsételnék meg a két hatalom egyetértését a tengeri leszerelés kérdésében. Ezután következnek a két államfő kölcsönös látogatása Rómában, illetőleg Párisban.

Németország hajlandó leszerelni, de csak a teljes egyenjogúság alapján. Groener német hadügyminiszter a birodalmi gyűlés költségvetési bizottságában beszédet mondott, amelyben támadta a francia hadügyminisztert. Szerinte Franciaország még inkább felszerelte hadseregét s ezért Németország csak a teljes egyenjogúság alapján hajlandó leszerelni. Megállapította Groener, hogy Franciaországnak van ma a világon a legerősebb és legharckészebb hadserege. A beszéd nagy feltűnést keltett.

Németország-Ausztria vámunióra lépett.

Európaszerte nagy port ver fel az a váratlan nagy esemény, hogy Németország és Ausztria, egy vámunió alapját képező, illetve azt is túlhaladó vámszerződést kötött a Népszövetség előzetes hozzájárulása nélkül. A szerződés a jövő év elején lépne életbe, s eszerint az iparcikkek egy állam részéről sem lesz vám. Az összes szomszédos nagy államok tiltakoznak a szerződés ellen avval érvelve, hogy ez a békeszerződéssel ellentétes.

Szülők, gyermekek.

Hári Lipót ev. lelkész.

Fájdalmas dolog az, hogy az oly sokat emlegetett boldog jó időknek szokásaiból, csak azt tartjuk meg, ami rossz, megrovásra méltó, míg ellenben, ami dicséretes, utánzásra méltó volna, abban nem követjük az ugynevezett régi öregeket.

„Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú életű légy a földön” hangzik az isteni parancs. Az elmúlt régi idők jó szokásai közé tartozott e parancs megtartása. Tisztelettel engedelmeskedett a gyermek szüleinek s a tartozó háláról akkor sem feledkezett meg, mikor már kinőtt a szülői hatalom alól.

Hogy napjainkban a gyermekek minő tisztelettel viseltetnek szülők iránt, e kérdésre feleletet ad az a számtalan panasz, amely a szülők ajkairól hangzik el. Feleletül szolgálnak a könnyek, amelyek az édes apai és anyai szemekből hullanak oly gyakran, gyermekeik rossz magaviselete miatt.

Az első kötelesség, mellyel a gyermek szülői iránt tartozik: az *engedelmesség*.

Kinek köszönheti a gyermek Isten után létezését, táplálékát, hajlékát, a felvigyázatot, mely kisded korában gyengéd kezekkel védi minden veszély ellen? Kétségkívül az édes apának és édes anyának, kik e szerint fel vannak arra jogosítva, hogy gyermekeiktől feltétlen engedelmességet követeljenek.

És mégis, mihelyt a gyermek annyi erőt érez magában, hogy az asztalfiókot kihúzni s abból egy darab kenyeret levágni tud, vagy mihelyt életrevalóságát egy pár rendű felkaszálással s egy pár marha megőrzésével bebizonyítja, azonnal azt hiszi, hogy most a haznál ő is olyan ur, mint az apja. A leánygyermek pedig, ha már egy kicsit sütni, főzni, fonni (bár az ilyenek ritkák) megtanul, már anyja szavára nem is ügyel, hanem a bűnös vigadozásban és cirkusokozásban leli egyedüli örömét.

Amennyire ellensége vagyok a dúrva bánásmódnak, mellyel sok szülő gyermeke iránt viseltetik, annyira, hogy a gyermek reszketés nélkül nem mer szülei előtt megállni, éppen úgy

megkívánom a gyermekektől, hogy szülei ránt legyen elsősorban engedelmes. Mert ha az oktan állat csupa természeti ösztönből szót fogad a gazdájának, ki őt eteti, itatja, ápolja, mennyivel inkább kötelessége egy értelmes lénynak, minő a gyermek, szülei iránt engedelmeskedni, kik nemcsak testi, de szellemi és erkölcsi életükért is gondoskodnak.

És bizonyára nincs szebb látvány, mint egy olyan család, ahol a gyermekek zúgolódás nélkül engedelmeskednek szüleinek. Az ilyen házból azután rend és béke lakozik.

A gyermek második kötelessége a *háladatosság*. Míg a szülők életük javában, munkabíró korukban vannak, addig gyermekeik csak megszokták őket becsülni, de midőn megöregszenek, elgyengülnek, tehetetlenekké lesznek, bizony a legtöbb gyermek csak úgy tekint azokat, mint terhet, melytől szabadulni szeretne.

Pedig higgyétek el, hogyha a gyermek a napnak mind a 24 óráját arra szentelné is, hogy szülei iránt való háladatosságát tettel kimutassa, mégsem tudná eléggé meghálálni azt a szeretetet, jóságot, ápolást, mellyel az édes anyai s apai karok támogatják, gyermekkorának gyámoltalanságában. Most kérdem, hogy az édes anyának átvirrasztott, álmatlan éjszakáit, szívének, gyermeke fölötti aggodalmait, vagy az édes apának gondjait, mellyel gyermekének jövődjéről gondoskodik; van-e gyermek, ki meg tudná hálálni eléggé?

És mégis, ha szíjjel nézünk a nagyvilágban, mit látunk? Azt, hogy a gyermekek, kik szülei véres verítékével takarított vagyonában, a szülők előregedése folytán gazdaggá lettek, szegény öreg szülőket, nemcsak hogy meg nem becsülik, sőt még beléző falatjukat is megpanaszolják. Szegény öregek csak türetnék azon fedél alatt, melyet ők építettek, csak kegyelemfalatot kapnak azon föld terméséből, melyet ők szereztek. Pedig mint minden bűn, úgy a szülők iránt való tiszteletlenség is megboszulja magát. A gyermek ki szüleit vénségükben nem tiszteli, ha megöregszik, ő is csak azt várhatja gyermekeiktől.

Egy erre vonatkozó történetet olvastam egyszer. Az én hűveim már hallották tőlem a templomban, de mégis elmondom, mert én úgy gondo-

lom, hogy ami tanulságos dolog, azt nem lehet elég sokszor elmondani.

Egy fiatal házaspár együtt lakott előregedett szüleivel. Eleinte megbecsülték az öregeket, de amint kezdtek szegények gyengülni, erőlenedni, a gyermeki tisztelet is azon mértékben fogyatkozott. Szegény öregek kezei már reszkettek, meggyengültek a szemek, csak bajt okoztak az asztalnál, ha az evőeszközt leejtve, eltörték valamit, vagy a szép fehér abroszt bepiszkították. Hogy ez többé ne történhessen meg, nem ültették többé őket az asztal mellé, úgy gondolkodván, hogy jó lesz az öregeknek a kis kamra is. A porcelán tányért ugyanis eltörték, a jó evőeszközt elrontanák, jó lesz hát nekik fatányér meg fakanál, az ha eltörik sem drága. Ilyen sorost készített a gyermeki szeretet a szülőknek. Azonban mi történik? Egy alkalommal azt látja a fiatal gazda, hogy az ő kis négy éves gyermeke valami deszka darabból holmi fatányér s fakanál féle eszközt igyekszik faragni.

Mit csinálsz kis fiam? kérde tőle. Hát fatányért meg fakanált készítek kendnek meg édes anyámnak, hogyha majd kendtek is olyan öregek lesznek, mint öregapám meg öreganyám, legyen mivel enni. Majd aztán én is oda ültetem kendeket a kicsi kamarába a fatányérral meg a fakanállal, hogy az asztalnál kárt tegyenek.

Az ifjú házaspár szívére vette a dolgot s az öregeket azután a megérdemelt tiszteletben részesítette.

Ifjú emberek! ifjú asszonyok! kik születek iránt tán nem viseltettek kellő tisztelettel, ilyen fakanált és fatányért készítenek tinéktek is gyermekeitek. Valahányszor azért kisded gyermekeiteknek kezecskére néztek, jusson eszetekbe, hogy amint ti bántok előregedett születekkel, ti is azt várhatjátok gyermekeitektől, ha előregesztek. Jusson eszetekbe, hogy akkor még csak nem is panaszkodhattok, mert csak a kölcsönt kaptátok vissza.

Gyermekek! ti pedig vegyétek szívetekre a hallottakat s tiszteljétek a ti születeket, hogy hosszú életűek legyetek e földön.

Lengyelország és Románia

Francia védőség alatt szövetséget kötöttek, amelynek célja az európai béke megőrzése.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. MÁRCIUS hó 31 nap 14 h

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
29 Vasár.	6. Virágvas.	6. Palmár.
30 Hétfő	Guirinus	Guidó
31 Kedd	Amos pr.	Amos

ÁPRILIS

1 Szerda	Hugó	Theodora
2 Csüt.	Nagycsütör.	Theodora
3 Péntek	Nagypéntek	Nagypéntek
4 Szomb.	Nagyszomb.	Ambros

Vásárok:

Márc. 30. Szv. Benedik, Cankova Csakovec.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	180—
"	Rozs	"	180—
"	Zab	"	200—
"	Kukorica	"	130—150
"	Köles	"	150—
"	Hajdina	"	150—
"	Széna	"	80—120
"	Bab cseres.	"	200—
"	Vegyes bab	"	150—
"	Krumpli	"	35—40
"	Lenmag	"	250—
"	Lóhermag	"	1600—2300
Bika	5:50	6.25	6.50 7.—
Üsző	5:50	6.25	6.50 7.—
Tehén	1:25	2.—	3.— 6.—
Borju	—	8.—	9.— —
Sertés	—	8.—	9.— —
Zsir I-a	—	—	20— 25—
Vaj	—	—	25— 30—
Szalonna	—	—	18—
Tojás 1 drb.	—	—	0.50

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9.1275 sfrk
100 Doll. (E. A.) adnak itt 5600 Din-
100 Pezoért (Urug.) " " 2600 "
100 Márkáért " " 1330 "
100 Frankért (Páris) " " 129 "
100 Pengőért " " 990 "
100 Schil. (Bécs) " " 793 "
100 Cseh kor. " " 168 "

Változnak az idők.

Irta: Bántornyai Lajos.

Ragyogó csillagok vibrálnak. Fényük letompul az ezüst holdtányér fénycsóvjában. Felhőfoszlányok lengenek, végighúzódva az égbolton, eltakarnak a világító testcskékből. Méltóságteljesen úsznak tova, más tájak felé.

Mélázva, gondolatok zürzavarában, lázas fővel, kába érzelmekkel küzdve, szenvedő szívvel, bolyong egy ifjú a végtelen szabad természet ösvényein. Haja csapzottan konyul homlokára, szemei tüzből égnek, testét lázas vágyak és a szenvedések régiói viszik előre... előre. Megsebzett szíve pedig zakatol vadul.

Nagyobb felhők jönnek, sűrűsödnek, egymásba kapcsolódnak. Iramuk gyorsul. Tornyosulnak és feketélve bevonják a ragyogó égboltot. A nagy vágásban már csak néha tűnik fel egy kis pislákoló fénysugár, hogy a másik pillanatban elhamvadjon a vaksötétségben. Hideg áramlat jön, majd vadul suhognak, hajladoznak a fák koronái. Dühöng a szél, száguld szüntelen, utjában megremegtetve mindent.

A hideg szél belevágódik az ifjú tüzes orcájába. Haját felborzolja és pajzán játékkal csapdossa fürtjeit. De az ifjút nem zavarja az elemek felszabadult orgiája. A villámok eget végig szántó cikkázása nem félemlíti, a dörgés robaja nem sérti. A vihar nem vonul szárazon tova és megerednek az ég csatornái, ontják hideg tartalmukat. Hull az ég áldása, lehűti az ifjú lángoló szenvedélyeit, öntözi. Feltűri erre már gallérját és megáll, szenvedélyes tüze tova száll és a valóság szörnyű játéka leköti gondolatait. Visszafordul, belátja, hogy féktelensége kudarccal végződött. Nagyobb hatalmak természet elemei s dacolni nem lehet velük. A valóság könyörtelenül kijózanította. Fázóan, dideregve, csúromvizessen, meggyorsítva lépteit siet haza.

A Kertessyék háza néma csendben, sötétben nézi az elemek küzdelmét. A kutya is félősen behúzódtott házikójába. Megcsikordul a kiskapu zárja és belép rajta az ifjú. Látja, hogy mindenki pihen már. Csendben kinyitja szobájának ajtaját, zseblámpáját feigyltva, megnézi óráját. Már éjfél után két óra.

— Te jó ég, már ennyi az idő! — kiáltja elszörnyülködve.

Gyorsan ledobálja átázott ruháit, letörli vizes testét és beleveti magát ágyába. Fogvacogva, remegve, lassan mégis felmelegszik és jótékony álomba merül. De nyugtalanul hánykódik, forgolódik ágyában és szörnyű fájdalomtól sóhajtoz. Végigéli a szörnyű küzdelmet, amely lelkét, szívét marcangolta.

Nem hallotta, nem érezte a nagy lelki-testi tusát és az elemek nagy zajos harcát: Marika Csendesén aludt leányszobája fehér ágyában, az igazak álmán. Nem zavarta őt semmi, még az ég zengése sem.

Marika, Kertessy Alajost nem hallgatta meg, hanem egyszerűen könyörtelenül visszautasította szívét, szerelmét.

— Én nem szeretem magát, érte meg! — és egyszerűen otthagya az érzelmektől duzzadó keblű ifjút.

A szerelmes ifjú, Alajos, pedig mint a megsebzett vad, kirohant a nagy természetbe, hogy megaláztatását, érzelmeinek semmibe vevését, fájdalmát csillapítsa. Nem sikerült saját erejéből legyőznie háborgó lelkét és összetört szívét. Nem talált irt a fájó sebre még a természet lágy ölében sem. Az elemek jótékonyan csil-

lapították szenvedését és keserűségét megaláztatásának nehéz tudata már nem égette oly' nagyon.

Ragyogott már a tüzes nap az égen. Ontotta éltető sugarait. Csillogtak a virágok, fák, frissülten, életvidáman. Az esőcseppecskéken, min a gyöngyökön, úgy tört meg a játszadozó napsugár. Marika gyönyörködve nézte kertecskéjének szimpompáiban ragyogó virágait és lelkesen halgatta a madarak vig dalát.

Ezalatt Kertessyéknel pedig szorongva lesték, mi az, hogy Alajos még mindig nem kelt fel, holott mindig koránkelő volt, még ha vig mulatozásából tért is haza. Ő pedig ki-merülten, lázasan pihent szobájában. Nem érezte ő az éltető napsugarakat, pedig ágyán és szobájának minden zugában játszadoztak, csalogatva: „örülj te is az életnek, hisz minden oly' szép és boldog.” Nem érete ezt ő. A sötét, komor, zivatáros éjszaka, az élet sivársága nehezede reája. Nem látta a boldogságot, csak a boldogtalanság szomorú kietlenségét érezte. Mikor felébredt a nap már delelőn járt. Nehéz aggyal, mintha tompa ütés érte volna, ébredt fel.

(Folyt. köv.)

Nem éreztem . . .

la pelyhek szálltak a légben
varogtak az álmos téiben
ünödtem a muló létén.

dvcs kis lányka volt a párom
m éreztem, hogy őt kívánom
b lett az én boldogságom.

mult a tél, jött a kikelet
hellete az örök élet
rszelt és éreztem a szerelmet.

am lázas mámor tűzben,
om remeg, hogy ölelhessen,
ivem lángol, esdekli: szeressen!

Bántornyai Lajos.

— **Személyi hír.** Gróf Szapáry László nejével és két üggydjével, a kastély eladása végett Szobotán tartózkodik.

— **A murszka szobotai 23. meg tartott vásár** nem tartzik a közepesek közé. Az eladó árak mennyiségéhez arányitva, igen kevés volt a vevő. Ez eddig nem azért volt, mert nincsen szükség a különféle árura, hanem azért, mert pénz nincsen.

— **Gőzkazán vizsgálat.** Hét- és kedden Murszka-Szobotán környéken tartózkodott felülvizsgálat céljából Debelják M. gépészmérnök, aki felülvizsgálta a gőzkazánokat, az aratás előtt. Azon a környéken kb. 220 drb. gőzkazán van, nagyobb részben állapotban.

— **Eladták a murszka szobotán levő gróf Szapáry László-féle kastélyt és a majorban levő épületet.** Mint fentebb említettük ideutazott gróf Szapáry László kegyelmes ur. Eljövetele okát csak 25.-én tudtuk meg, midőn azt hallottuk, hogy kedden a kastélyt kétféle millió egyszáz ezer, a majorban levő épületet pedig háromszáz ezer dinárért vette meg Murszka Szobota községi képviselő testülete, Murszka-Szobota község részére.

— **Téli gazdasági tanfolyam** tornja Lendaván, mely 58 órai előadással hat hétig tartott február 22.-én befejeződött. Előadást tartottak: Armics (földadókataszter), Lipovsek (mezőgazd. jog), Dr. Matjasics (egészségügy), Ing. Miklauzsics (erdészlet), ing. Mizus (magnemesítés és növénybetegségek), Pavlica (tejgazd.), Gusenjak (szövetkezet), Rupnik (elektronika) Szadar (föld- és rét-üzemelés), Serbec (állatgyógy.), Mitan (gyümölcs.), Wenko (állat-üzem.) és Zsnidarics (borászat).

— **Autóbusz szerencsétlenség.** Szombaton reggel 6 óra után néhány perccel Csakovecen a vasut fele vezető úton autóbusz szerencsétlenség történt. Az autóbusz Brodnyák Antal tulajdona, rendes forgalmat bonyolít le Csakovec és a vasutállomás között. A szerencsétlenség a kormánykeréken beállított hiba következtében történt, mire az autó a vízzel telt Terava patakba fordult a 3—4 méteres mélységbe. Az első segélyt a

Köszönet nyilvánítás.

A pancsevoi evangélikus hitközség 1930 évi december hó 7.-én **tüzkárt** szenvedett, mely megsemmisítette a templom és annak berendezésének nagyobb részét.

Annak dacára, hogy az elégett templom és annak berendezése tulságosan alacsonyán voltak biztosítva a

Herceg Bosna általános biztosító társaság

a kárösszeg megállapításánál oly annyira előzékeny és kuláns volt, hogy a kárt teljes összegben állapította meg és már néhány nappal a szerencsétlenség után kifizetett nekünk a Pančevói Népbanknál levő képviselője útján Din 160.124-t kártérítés fejében, ami által indítatva érezzük magunkat, hogy a **Herceg Bosna általános biztosító társaságnak** ez uton nyilvánosan köszönetünket és megelégedettségünket fejezzük ki és ezen társaságot mindenkinek legmelegebben ajánljuk.

Az evangélikus hitközség pancsevoi gyülekezete:

KUND VILMOS.

Főügynökség Prekmurjében:
ASCHER B. és Fia cég
MURSKA SOBOTA.

szerencsétleneknek Poszavec Mirko postás, Veszeli Péter és Zadravec Antal munkások nyújtották, akik Macekovics helybeli építési vállalkozónál dolgoznak. Szerencsére haláleset nem történt, csak kisebb-nagyobb sebesülések; de egyik sem súlyos. Az autóban négy személy ült. Lovrencsics segédjegyző a fején kapott egy vágást és ütést a ballábán, neje belső sérüléseket szenvedett. Maga a tulajdonos Brodnyák a kezén és lábán sérült meg. Petzné helybeli szabó felesége pedig a bal kezét törte el. A sebesülteket Dr. Brodnyák orvos részesítette első segélyben, továbbra otthon lesznek kezelve. A szerencsétlenségért az autó vezetője nem felelős.

— **Vasárnap délelőtt a Zrinyi szálloda nagytermében** tartotta meg évi rendes közgyűlését a csakoveci ipartestület. A gyűlésen az iparosság nagy számban jelent meg, melyet Horvát Stjepan elnök nyitott meg, majd felolvasta az üdvözlő táviratokat, melyet Ófelségének a Királynak, Zsivkovics Petár miniszterelnöknek és Demetrovics Juraj kereskedelmi miniszternek küldöttek. Utána Szőke Ladiszlav titkár olvasta fel az évi kimutatást. Néhány üdvözlő beszéd hangzott el ipartestület az 10 éves fennállása alkalmából. A gyűlésre Varazdinból Podgajsk vezetésével, Kotorból. Nagy gyáros vezetésével, D. Dubraváról Bacsani vezetésével kiküldöttek érkeztek továbbá Prelogról is volt küldöttség.

— **A csakoveci lovaregylet évi közgyűlése.** Vasárnap délelőtt tartotta a csakoveci lovaregylet évi rendes gyűlését, melyet

Belimarkovics ezredes brigádparancsnok nyitott meg. Az üdvözlő beszéd után referált a közmultban Beogradban megtartott eredményéről, többek között elmondotta, hogy a beográdi központ teljesen meg van elégedve a csakoveci klub működésével, amelyről abból is látni, hogy az évi 5000 dinár szubvenciót felemelte 8000 dinárra. Maja titkár, Kiler százados felolvasta az évi kimutatást. A pénztári könyvekből kitűnik, hogy a klubnak 28.000 dinár készpénze van. Az alapszabályok némely pontján javításokat eszközöltek Majd megválasztották a vezetőséget: Elnök Belimarkovics ezredes brigádparancsnok, alelnök Vaiszavljevics alezredes ezredparancsnok, titkár Kiler Rudolf százados. Az évi költségvetést 80.000 dinárban állapították meg. Azonkívül elhatározták, hogy az évi versenyt **Urnapiján** június 4.-én fogják megtartani. Mivel a lónevelés előmozdítására egyedül csak a lóversenyek nem elégségesek, azért évente ősszel lókiállítás is fognak rendezni.

— **A csakoveci vásári iparosok gyűlése.** A csakoveci ipartestület keretében, már hosszabb idő óta dolgoznak az áru vásárok eltörlésén. A 15.-én megtartott gyűlést Verhár elnök a gyűlés rendezője nyitotta meg, majd Volarics ur rövid vonalakban ismertette a gyűlés céljait. Ehhez csatlakoztak a kereskedők is. A végén elhatározták, hogy ebben az irányban megteszik a szükséges lépéseket.

— **A népszámláló bizottság kinevezése.** A törvény értelmé-

ben április elsején Csakovecen népszámlálás lesz; a bizottság feje Kolár Márton, a tagjai pedig Kunc Viktor községi jegyző, Szever Vinko segédjegyző, Leilner Marko, Vrbanec Pavao, Tkalec Andráš, Kropek Rudolf.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Életfogytig tartó börtönre ítélték** egy texasi férfit, mert négy ízben találtak nála alkoholkészletet. Tekszas állam törvénye szerint, ha valaki ugyanazt a vétkeket négyszer egymásután elköveti, életfogytig tartó börtönt kap.

— **Az orosz szovjet** évente egymilliókétszázhuszezer önkéntest hív be tényleges szolgálatra. Ezek közül négyszáz ezret visszatartanak, négyszázötvenezer a regionális és területi hadseregben, háromszázötvenezer pedig a gyárakban képeznek ki.

— **Hat évi börtönre ítélték** a novibecseji adóhivatal négy tisztviselőjét, mert az illetékpénzeket rendszeresen sikkasztották, az állami kincstárt mintegy hat-száz ezer dinárral megkárosították. A volt adóhivatali főnök két évi börtönt kapott.

SOKOL.

A Puconcin megalakult „Szokol egyesület” ptuji előtorna tanfolyamáról hazaérkezett előtornásza már szorgalmasan érvényesíti tanulmányait az egyesület fiatal tagjainak rendszeres szabadgyakorlásával.

A m. szobotai Sz. E. dramatikai különítménye 28.-án este 8 és 29.-én d. u. 3 órai kezdettel színelőadást tart a „Szokolszki Dom”-ban.

KINO v M. SOBOTA

V NEDELJO, 29. marca
popoldne ob 3 uri in zve-
čer ob 8 uri

GRIJESI OTACA

Film Emila Janningsa
u 10 činova.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. prostor 10 Din. in III. prostor 5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

Torma.

Megmagyarázta.

„Papa, kérlek! Itt monologról olvasok. Mond meg kérlek, mi ez?”

„Monolog, fiam, mikor csak egy ember beszél egyedül. — Például, mikor én a mamával beszélek.”

„De papám, hiszen akkor ketten vagytok!”

„Igen, az igaz; — de nekem akkor egy szavam sincs!”

A tüzoltó.

„Nos, Mari! Mit keres itt a konyhában ez a tüzoltó?”

„Kérem nagysága, arra vigyáz, hogy a pecsenye el ne égjen.”

Szülei aggodalom.

„Nagysága, kérem, a Lacika kiesett az ablakon!”

„Jézus, Mária! Nézze meg hamar, nem törte el az óráját, amit újra kapott?”

Közgazdaság

Vágott sertést darabokban Csehszlovákiába szállítani tilos. A jugoszlávai gazdasági szervezetek a csehszlovák kormánytól értesítést kaptak, hogy március tizenegyedikétől kezdődően vágott sertésnek darabokban való szállítása Csehszlovákiába tilos. Csak egészben lehet vágott sertést importálni, szalonnát pedig csak sertéshussal együtt.

Tíz vagon vrsaci bort árvereztek el a ljubljana vasútállomáson 43.500 dinárért. A bort szabályszerűtlen kezelés miatt Franciaország utasította vissza. Mintegy százezer liter bor került eladásra, amit annak idején Franciaországból szállítottak vissza. A bort Vrsacról kellett volna Monákóba szállítani, de a francia határon visszatartották, mivel szakértők megállapítása szerint azt nagy mennyiségű „direktorral” és dentollal kezelték. Így a francia szakértő bizottság a bor Franciaországba való bevitelét megtiltotta s az egész szállítmányt visszairányította Jugoszláviába. A bor egy ljubljana cég nevére jött vissza s ennek az újabb behozatalnál négy millió dinár vámot kellett volna fizetnie. A cég a bor átvételét megtagadta s így az egész szállítmányt elárverezték. A tíz vagon bort egy ljubljana borkereskedő vette meg 43.500 dinárért s a bort pálinkakészítésre fogja felhasználni. Ilyképen az ügyet mely borkereskedői körökben nagy szenzációt váltott ki, — véglegesen elintézték.

A kiviteli statisztika januári adatai. A kiviteli árucikkek között első helyen áll az épületfa: 61,415 771 dinár értékben. Második helyen a tojás, amelyből 1,534.938 darab került kivitelre; harmadik helyen áll a kukorica: 25,917 878 dinár értékben. Frisshust: 25,556.893 dinár, sertést: 21,461.100 dinár, marhát: 19,214.400 dinár értékben vittek ki az országból. A buzakivitel január hó folyamán csaknem teljesen szünetelt. Összesen

csak 1,484.007 kilogr.-t exportáltak 2,151.860 dinár értékben.

Szovjetorosz aranyszállítmány. Rigába külön vonaton érkezett az ötödik szovjetorosz aranyszállítmány a berlini Birodalmi Bank számára. az öt szállítmány összesen kétszázkilencven métermázsa aranyat tartalmaz. Az aranyszállító vonatot külön megbizottak kísérték és várták.

Gazdálkodás.

Ha nagyobb darab burgonya, alma, répa és más efféle tárgy megakadt a nyelőcsőben, az itteni gazdák nagy része, ahelyett, hogy **mingyárt** állatorvosért sietne, a szomszédokért és a kuruzslókért megy. Közben az állat felpuffad s ahelyett, hogy a felpuffadt bendőt zsebkéssel meglékelné, a megakadt tárgyat akarják kivenni, miközben majdnem mindig összerontsolják ostornyéllal, bottal, kézzel a garat, gége, nyelőcső nyálkahártyáját. A szegény állat torka nyaka megdagad s legtöbbször vérmérgezésben elpusztul, ha kényszerűen nem kerül a sor. Ki okozta a több ezer dináros kárt? A gazda meg a kuruzsló.

Pörre került több eset.

Egy kuruzsló, ki tudja milyen uton, egy rendes állatorvosi gyomorcsőhöz jutott. Ámde mit ér az eszköz ha nincsen hozzá való szakértelem. ha nincsen hozzá való kezi ügyesség és gyakorlat? Ez a kuruzsló átszabta a nyelőcsövet, sőt összetépte a tüdőt is! Amit a boncolás pontosan bebizonyított. Az állat árát a kuruzslónak meg kellett fizetni! A gazda arra hivatkozott, hogy miért fogadta el a kényes állatorvosi műtét végzését, ha nem ért hozzá. Az állatorvosi eszköz egymaga nem gyógyít. Különben is tilos a kuruzslás. A kuruzsló úgy védekezett, hogy ő nem jelentkezett a gazdánál, a gazda maga hívatta őt, sőt megígérte hogyha bármi baj lesz, ő minden felelősséget magára vesz.

A bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a megijedt, kétségbeesett gazda — mint a vízbefuló — még a szalmaszálba is kapaszkodik, megígér mindent, tehát nem felelős. Nemcsak a marha árát kellett megfizetni, hanem még felül rá meg is büntették a kuruzslót; pedig egy dinárt nem kapott a fáradozásáért. Így van rendjén!

Arra való a hatóság, a törvény, hogy a kétségbeesett embert megoltalmazza a gyógyítási mániában szenvedő kuruzslóktól. De meg kellene büntetni az olyan állatorvost is, aki gyomorcsövet, trokárt s efféle állatorvosi eszközöket ad a laikus kezébe s abból magának még hasznót is kovácsol; mert e két eszköz tulveszélyes a laikus kezében. Teljesen kielégítő és sokkal kevésbé veszélyes egy rendes nagyságú zsebkész hirtelen felfuvódás esetén, első segítségül.

Bármilyen baja van az állatnak, legyen az nehezellés (ha megakad a

vizhólyag, ha megakad a borju, csikó) vagy nehéznyelés (ha megakad az utján a lenyelt nagyobb falat) soha se szóljon a gazda a falubelieknek, kuruzsolóknak, mert azok úgy sem tudnak egy picurkával sem többet mint maga a gazda; segíteni nem tudnak a beteg állatján, sőt kárát okozzák, mert majdnem egészen bizonyos, hogy elrontják még jobban az állat belső részeit: a méhet átlukasztják, a csikót, borjut, malacot beékelik. Éppen így tesznek a megakadt krumplival, a nyelőcsövet átlukasztják, a burgonyát beékelik, a sebeket amelyeket ők okoztak befertőzik és ha végre egyszer-másszor elveszik a borjut, a répát, akkor meg heteken, hónapokon át kell gyógyítani az állatot az emberek okozta sebzések, fertőzések miatt. Tudok sok esetet, hogy a gazda, ki elég vagyonszónak s más dolgokban elég okosnak látszott lenni, s mégis kuruzslóval, meg ő is addig kinozták a marha torkát, amíg az össze-vissza tépve és bedagadva nem volt; csak aztán küldött állatorvosért. Persze nem lehetett segíteni a szegény összekinzott, agyon gyógyított marhán.

Ha bármi megakad az állat nyelőcsőjében, amelyet sok helyen bázsingnak is neveznek a gazda a következőképpen cselekedjék: Állatorvosért küld és ezzel egyidejűleg arra a végső esetre készül fel, hogy nagyfokú felfuvódás esetén, zsebkészével meglékelje a bendőt. Evégből előkészít egy hegyes nem hosszú pengéjű zsebkést, nedves fahamus ronggyal leszorolja, utána egy pohár valamilyen fertőtlenítőszerbe mártva tartja. Ha nincsen fertőtlenítő szere, tegye sós ecetes vízbe. Se szomszédnak, se kuruzslónak ne szóljon, mert azok csak bajt csinálnak. Az állatot kivezetteti az udvarba s annak a bal oldalára a csipőszöglet elé széles, vastag, hideg vízzel áztatott zsákot kell rakni s vele 5 percenként vagy még sűrűbben lehűteni a bendő gázait. Ha ezen óvkezelés ellenére a gazda azt látná, hogy a marha mégis kezd felfuvódni, egy vékony ollóval vagy borotvával a baloldali csipőtől az állat könyöke — szívefelé menő irányban a csipőszögletől tenyérnyire a horpaszon eltávolítja a szőrt s szappannal megmossa a bőrt. Ha a marha felpuffadása veszélyes méreteket öltött és az állatorvos még mindig nem érkezett meg a hegyes zsebkést a kiborotvált helyen a szív felé irányított tartással a markolatig beleszurja a bendőbe s azt bent tartja! A bendő gázai a penge mellett süvítve távoznak. Folyt. köv.

Szerkesztő üzenete

F. A. A Muravidéket címére egy évre megrendeltem a kiadónál. Nagyon örülök, hogy a lapunk Önnek is megtetszett. „Sas”-nak nevét, az ő életbejegyzése nélkül, nem ártottam el.

Eladó lakóház

gazdasági épülettel s a vevővéltársasága szerint 4—5 hold földdel is. Vevők jelentkezzenek!

Kumin István tulajdonosánál Mårkisevcin.

Iskolai könyvek

és iskolai szerek nagy választékban kaphatók

HAHN IZIDOR

papirkereskedésében

MURSKA SOBOTA.

Dober Pajda

kalendárium

még kapható

HAHN IZIDOR

papirkereskedésében

MURSKA SOBOTA

Rádiók

rádió alkatrészek

akkumulátorok

legjobb **Kerékpárok**

világhírű **Varrógépek**

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és gépkereskedésében

Murska Sobota.

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tartok mindenféle **fényképezeti** cikkeket és gépeket,

HAHN IZIDOR papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!